

Spørgsmaal til det ærede Ministerium, som ikke vedkommer det kongelige Rescript af 29de August, men som vedkommer Udkastet til den paatænkte Fællesforfatning. Det er et Punkt, som muligens har mindre Betydning, men det hører til de Punkter, som jeg troer ikke ere blevne oplyste i Betænkningen fra Landstinget, og som maaskee Ministeriet derfor her kunde yttre sig om, uden at jeg iøvrigt herved lægger Vægt paa, om det skeer strax eller senere. Jeg sigter herved til Udkastets § 25, hvori det hedder, at „intet Medlem kan imod sin Villie fjernes fra Rigsraadet undtagen i saadanne Tilfælde, der ubeløkke fra Valgbarhed eller nærmere i Forretningsordenen ere bestemte, dog at Rigsraadet med $\frac{2}{3}$ af de afgivne Stemmer andrager hos Kongen paa Fjernelse, og Kongen bifalder samme.“ Det vil være i Erindring, at det om denne Forretningsorden hedder i § 38, at den bestemmes ved Lov, og at det ligeledes i den 6te af de midlertidige Bestemmelser hedder: at „indtil Rigsraadets Forretningsorden ved Lov er bestemt, forbeholdes det Kongen at give Forretningsordenen af 4de Decbr. 1854 den Udvidelse og Forandring, som nærværende Forfatningslov maatte gjøre nødvendig.“ Jeg lægger maaskee ikke i den selsomme Grad, som andre Medlemmer, Vægt paa, at Offentlighedsprincipet ikke ligesom er bleven udtalt i dette Udkast, men at det kun er fastsat, at Rigsraadet selv skal afgjøre, om og hvorvidt dens Forhandlinger skulde bringes til offentlig Kundskab, men jeg troer dog, at det navnlig i Forbindelse med den Maade, hvorpaa det saaledes er forbeholdt, at dette Spørgsmaal om Offentligheden skal afgjøres, kunde have særlig Interesse, dersom Ministeriet noget klarere vilde betegne, hvad man egentlig har tænkt paa og forestillet sig ved den Bestemmelse, hvorefter et Medlem kan imod sin Villie fjernes fra Rigsraadet i saadanne Tilfælde, der nærmere maatte blive bestemte i Forretningsordenen. Der er intet saadant bestemt i den danske Rigsdags Forretningsorden, der nu gælder, og, saavidt mig bekjendt, har der vistnok heller aldrig tidligere været nogen som helst saadan Bestemmelse, ligesom jeg ei heller troer, at der nogenstunde her har været mindste Trang dertil, og dersom det derfor

kunde gøres uden Banfælgighed, vissede jeg gjerne en Anthydning, hvorved Motiverne til en saa fremmed Bestemmelse aabenbares. Mig synes det dunkelt, hvad man herved egentlig vil opnaae, hvad man herved nærmest har havt for Øie.

Premierministeren: [Jeg skal tillade mig paa Ministeriets Vegne strax at besvare de tvende af den ærede sidste Taler forelagte Spørgsmaal, da der med Hensyn til dem efter min Mening ikke kan være nogen som helst Tvivl. Det første Spørgsmaal skal jeg besvare med et aldeles bestemt Ja. Det er forudsat af Ministeriet, det er forudsat under hele Forhandlingen af Grundlovsbestemmelsen, ligesom det ogsaa er udtalt i Rescriptet af 29de August d. A., at Rigsdagens Myndighed skal her opretholdes med Hensyn til de særlige Anliggender i sit hele Omfang. Dette gælder naturligvis ogsaa den vigtigste Myndighed for den lovgivende Magt, og det er altsaa ikke muligt, uden ved en Krænkelse af Grundlovsbestemmelsen, at kunne skyde nogen anden Deeltager i denne Magt ind i dette Forhold. Dette forekommer mig at være det Spørgsmaal, der først blev rettet til Ministeriet (Schjern: Ja).

Hvad angaaer det sidste Spørgsmaal, maa jeg først foreløbig bemærke, at Ministeriet allerede i det andet Thing har meddeelt den Erklæring, at det ikke vil befatte sig med, i de supplerende Bestemmelser, som maae gives til Forretningsordenen, forat der kan begyndes, at optage Noget om Medlemmernes Udelukkelse enten paa Grund af manglende Valgbarhed eller af lignende Grunde, men at det skal forbeholdes til Afgjørelse ved Lov, altsaa efter Overenskomst med Rigsraadet. Jeg skal iøvrigt strax paapege et Tilfælde, som efter Sammensætningen af Rigsraadet let kan møde, nemlig en forsat Udeblivelse. Det vil erindres, at de Medlemmer, som komme ind ved Valg, vælges paa 8 Aar og at de Kongevalgte udnævnes paa 12 Aar; det forekommer derfor Ministeriet nødvendigt, at der maa tages en Bestemmelse om Virkningen af en fortsat Udeblivelse, saaledes nemlig, at den Paagjældende maa udtræde af Forsamlingen